

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğreniminde İngilizce'nin Rolü

The Role of English in Learning Turkish as a Foreign Language

ÖZET

Bu çalışma, İngilizce bilen öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerindeki deneyimlerini incelemektedir. Araştırmanın amacı, İngilizce bilgisine sahip olmanın Türkçe öğrenirken ne tür avantajlar ve zorluklar yarattığını anlamaktır. Bu bağlamda, İngilizce ve Türkçe arasındaki dil yapıları, gramer kuralları, kelime benzerlikleri ve cümle yapılarındaki farklılıklar ele alınmıştır. Çalışma kapsamında, Irak'ın Duhok şehrindeki Cihan Üniversitesi'nde İngilizce öğrenen 50 öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşmeler, anketler ve gözlem yöntemleri kullanılarak nitel veri toplanmıştır. Araştırma bulguları, öğrencilerin kelime öğrenimi ve zaman yapıları gibi bazı konularda İngilizce bilgilerinin Türkçeyi öğrenmelerine katkı sağladığını, ancak fiil çekimleri, cümle yapısı ve telaffuz gibi alanlarda zorluklar yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca, öğrencilerin dil öğrenme stratejilerinin öğrenme hızını önemli ölçüde etkilediği saptanmıştır. Sonuç olarak, İngilizce bilmenin Türkçe öğrenme sürecinde avantajlar sunduğu, ancak dil yapılarına bağlı bazı zorluklar nedeniyle öğrenme sürecinde karmaşık bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe, Dil öğrenme süreci, İngilizce etkisi, Dil öğrenme stratejileri, Kelime benzerlikleri.

ABSTRACT

This study examines the experiences of English-speaking students in learning Turkish as a foreign language. The aim of the research is to understand the advantages and challenges that English proficiency provides during the process of learning Turkish. In this context, the study focuses on the structural differences between English and Turkish, including grammar rules, vocabulary similarities, and sentence structure differences. The study collected qualitative data through semi-structured interviews, surveys, and observations from 50 English-speaking students studying at Cihan University in Duhok, Iraq. The findings reveal that while students benefited from their English knowledge in areas such as vocabulary acquisition and understanding tenses, they faced challenges in verb conjugations, sentence structure, and pronunciation. Additionally, it was found that students' learning strategies significantly affected the speed of their language acquisition. In conclusion, while English proficiency offers advantages in learning Turkish, the structural differences between the two languages also present some challenges, making the learning process complex.

Keywords: Turkish as a foreign language, Language learning process, Influence of English, Language learning strategies, Vocabulary similarities.

GİRİŞ

Yabancı dil öğrenme süreçleri, bireylerin mevcut dil bilgisi ve öğrenme stratejilerine dayanarak şekillenir. Dünya genelinde yaygın olarak öğretilen ve kullanılan İngilizceyi bilen öğrencilerin, başka bir yabancı dili öğrenirken bu bilgi ve becerilerini nasıl kullandıkları önemli bir araştırma konusudur. İngilizce bilen öğrencilerin, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenirken karşılaştıkları kolaylıklar ve zorlukları incelemek, İngilizcenin bu süreçteki rolünü anlamak açısından kritik bir öneme sahiptir.

Türkiye'de dünya çapında ilk kapsamlı dil öğretimi, 1984 yılında Ankara Üniversitesi bünyesinde kurulan Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) ile başlamıştır (Bulut, 2020, s.378).

İşcan'a göre (2020) Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi son yirmi beş yıl içinde gelişim göstermiştir ve bu süreçte birçok kurum ve kuruluşun katkısı olmuştur. Ancak, bu alanda hâlâ çeşitli sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların başında, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için lisans programlarının olmaması, nitelikli öğretim elemanı eksikliği ve öğretim yöntemleriyle ilgili problemler yer almaktadır.

Serdar Derman'ın (2010) çalışması, Türkiye'deki yabancı öğrencilerin dil öğrenim süreçlerinde yeterli altyapıya sahip olmadığını ve sınavların telaffuz ile konuşma becerilerine yeterince odaklanmadığını vurgulamaktadır. Ayrıca, Türk kültürüne dair bilgi eksikliği ve burs yetersizliği gibi unsurların da dil öğrenim sürecini olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Bu bulgular, dil öğreniminde yalnızca dilsel değil, kültürel unsurların da önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Kawar Abdulqader¹

How to Cite This Article

Abdulqader, K. (2024). "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğreniminde İngilizce'nin Rolü" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:10, Issue:12; pp:2244-2252. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14569323>

Arrival: 27 September 2024
Published: 30 December 2024

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Öğretim Görevlisi, Zaho Üniversitesi, İnsani Bilimler Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Duhok, Irak, 0009-0002-5956-142X

Ermağan'ın (2021) çalışması, "Turkish: A Guide to the Spoken Language" adlı eserin, II. Dünya Savaşı sırasında Amerikan askerlerine Türkçe öğretmek amacıyla hazırlandığını belirtmektedir. Bu kılavuz, işitsel-dilsel yöntem kullanılarak telaffuz ve günlük konuşmaların geliştirilmesine odaklanmış, dil bilgisi açıklamaları ise sınırlı tutulmuştur. Türkçeyi öğrenen İngilizce bilen öğrenciler için bu tür pratik odaklı yöntemlerin etkili olabileceği düşünülmektedir.

Zeyrek (2020), yabancı dil öğretiminin aynı zamanda kültürel öğretimi de içermesi gerektiğini vurgular. Türkçeyi öğrenen öğrencilerin, dili tam anlamıyla kavrayabilmeleri için Türk kültürünü de öğrenmeleri gerektiğini belirtir. Dil ve kültür arasındaki bu sıkı bağ, dil öğretim materyallerinin kültürel unsurlar içermesini daha da önemli hale getirmektedir.

Ahmet Akay ve diğerleri (2024), yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sesletim eğitiminin konuşma becerilerini geliştirmedeki önemini vurgular. Araştırma, sesletim eğitiminin bireysel farklılıklar dikkate alınarak müfredatla bütünleşik bir şekilde verilmesi gerektiğini öne sürmektedir. Bu bulgu, İngilizce bilen öğrencilerin Türkçe sesletiminde karşılaştıkları zorlukları anlamak açısından önemli bir katkıdır.

Mete (2024) ise öğretmenlerin rolüne dikkat çekerek, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde karşılaşılan başlıca sorunların öğretmenlerin özel eğitim eksikliği ve yurtdışındaki materyal yetersizliği olduğunu ifade etmektedir. Dil öğretiminde yalnızca dil bilgisi değil, kültürel birikimin de önemine vurgu yapmaktadır. Özellikle İngilizce bilen öğrencilerle çalışan Türkçe öğretmenlerinin bu kültürel boyutu göz önünde bulundurmaları gerektiği belirtilmektedir.

Çalışır Zenci (2024), Türkçeyi yabancı dil olarak öğretirken en büyük sorunlardan birinin, öğrenci ihtiyaçlarına yönelik ders materyali eksikliği olduğunu belirtir. Özellikle dijital ortamda erişilebilir, dört temel dil becerisine odaklanan ve öğrenci ihtiyaçlarına göre geliştirilen materyallerin kullanılmasını önerir.

Motivasyonun önemi, Yağmur'un (2021) çalışmasında öne çıkmaktadır. Araştırma, özellikle İranlı öğrencilerin araçsal motivasyonlarının yüksek olduğunu, ancak içsel ve kültürel motivasyonlarının düşük kaldığını göstermektedir. Bu durum, Türkçeyi öğrenen İngilizce bilen öğrenciler için motivasyonun dil öğrenme süreçlerini nasıl etkilediğini sorgulayan araştırmalar açısından önemli bir bulgudur.

Abubakari (2023), Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler ile İngilizce öğrenen Türk öğrencilerin motivasyonlarını karşılaştırmış ve İngilizce öğrenenlerin motivasyon düzeylerinin daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Bu bulgular, dil öğretiminde motivasyonun bireysel ve kültürel faktörlerle ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Alymidin Kyzy (2021) çalışmasında, öğrencilerin anadillerindeki iltifat yanıtlarını Türkçeyle karşılaştırarak, pragmatik aktarımın dil öğrenme sürecindeki etkilerini incelemiştir. Kültürel farkındalığın ve etkileşimin dil öğretiminde başarının kilit faktörlerinden biri olduğunu göstermektedir.

Yıldız'ın (2016) çalışması, Türk öğrencilerin İngilizce öğrenirken yaptıkları dil bilgisi hatalarını analiz ederek, hata sayısının dil seviyesinden bağımsız olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin dil öğretim yöntemlerini öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlamaları gerektiğini vurgulayan bu çalışma, Türkçe öğretiminde de benzer bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiğini önermektedir.

Araştırmanın temel amacı, İngilizce bilen öğrencilerin Türkçeyi öğrenirken karşılaştıkları kolaylıklar ve zorlukları incelemektir. Bu doğrultuda, İngilizce bilmenin Türkçe gramer yapılarının anlaşılmasına, öğrenme stratejilerine ve dil öğrenim sürecine katkıları değerlendirilecektir. Araştırmanın temel soruları şunlardır:

İngilizce bilen öğrenciler, Türkçe öğrenirken hangi kolaylıkları yaşıyor?

Türkçe ve İngilizce arasındaki benzerlikler veya farklılıklar öğrencilerin öğrenme sürecini nasıl etkiliyor?

İngilizce bilmek, Türkçe gramer yapılarının anlaşılmasında öğrencilere nasıl bir avantaj sağlıyor?

- ✓ Öğrencilerin zorluk yaşadığı noktalar nelerdir ve bu zorluklar İngilizce dil bilgisiyle bağlantılı mı?
- ✓ Dil öğreniminde kullanılan stratejiler nelerdir ve İngilizce öğrenirken kullanılan stratejiler Türkçe öğrenme sürecinde de etkili midir?
- ✓ İngilizce bilmek, Türkçe öğrenme sürecini hızlandırıyor mu yoksa yavaşlatıyor mu?

YÖNTEM

Bu çalışmada, İngilizce bilen öğrencilerin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme sürecinde karşılaştıkları kolaylıklar ve zorlukları belirlemek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde, öğrenci deneyimlerini derinlemesine anlamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler, anketler ve gözlem teknikleri bir arada

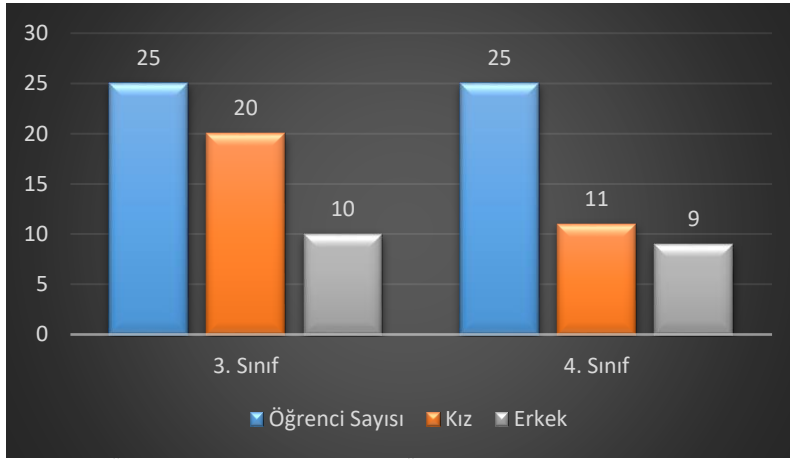
kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama süreci, hem öğrenci görüşlerine hem de derslerdeki gözlemlere dayanarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, nitel araştırma modeli tercih edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme ve anket yöntemleri kullanılarak, katılımcıların Türkçe öğrenme süreçlerinde İngilizcenin etkileri hakkında ayrıntılı bilgi elde edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, derslerdeki gözlemler, öğrencilerin Türkçe öğrenme sürecindeki stratejileri ve karşılaştıkları sorunları daha iyi anlamak için kullanılmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları, Irak'ın Duhok şehrinde bulunan Cihan Üniversitesi'nde İngilizce bölümü 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören, Türkçeyi ek ders olarak öğrenen 50 öğrenciden oluşmaktadır. Katılımcıların yaşları 20 ile 25 arasında değişmektedir. Öğrencilerin 19'u erkek, 31'i ise kızdır. Bu öğrenciler İngilizce bilgisine sahip olup, Türkçeyi ek bir dil olarak öğrenmektedirler. Araştırmaya katılan öğrencilere ilişkin özellikler grafik 1'de yer almaktadır.

Grafik 1: Öğrencilerin Sınıf ve Cinsiyet Özellikleri.

Veri Toplama Yöntemi ve Görüşme Süreci

Araştırmanın veri toplama süreci, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve anketler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, Irak'ın Duhok şehrinde bulunan Cihan Üniversitesi'nde Türkçeyi ek ders olarak öğrenen 3. ve 4. sınıf öğrencileridir. Görüşmeler ders sırasında, sohbet tarzında gerçekleştirilmiş ve bu süreçte öğrencilerin izni alınarak ses kaydı yapılmıştır. Bu görüşmelerde, katılımcılara açık uçlu sorular yöneltilerek, İngilizce dil bilgisini Türkçe öğrenme sürecinde nasıl kullandıkları ve karşılaştıkları zorluklar detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

Ayrıca, katılımcıların dil öğrenme stratejilerini ve İngilizce dil bilgisinin Türkçe öğrenme sürecine olan etkisini anlamak amacıyla çoktan seçmeli ve derecelendirme ölçekli anketler uygulanmıştır. Bu anketler, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini yapılandırılmış bir biçimde değerlendirmeyi hedeflemiştir. Bunun yanı sıra, araştırma süresince katılımcıların ders içindeki katılım düzeyleri, dil öğrenme stratejileri ve İngilizce bilgisini Türkçe öğrenme süreçlerinde nasıl kullandıkları gözlemlenmiştir.

Toplanan veriler, öğrencilerin Türkçe öğrenirken yaşadıkları kolaylıkları, İngilizce'nin dil öğrenme sürecine etkisini ve karşılaştıkları zorlukları ortaya çıkarmak için analiz edilmiştir. Bu analizler, araştırma sorularınıza ışık tutarak öğrencilerin öğrenme süreçlerini anlamada fayda sağlamıştır.

Veri Analizi

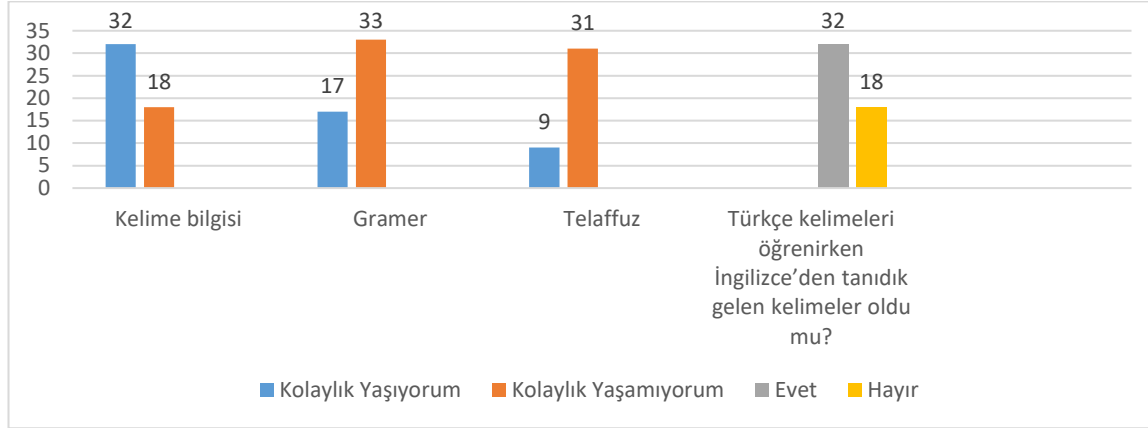
Toplanan veriler, içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Görüşmelerden elde edilen nitel veriler, önce kodlanmış, ardından bu kodlar temalar halinde gruplandırılarak analiz edilmiştir. Bu süreçte, öğrencilerin Türkçe öğrenirken karşılaştıkları dilsel ve kültürel zorluklar, bu zorlukları aşma stratejileri ile İngilizce bilgisini Türkçe öğrenme süreçlerinde nasıl kullandıkları detaylandırılmıştır. Anket verileri ise hem nicel hem nitel boyutlarda incelenmiş, çoktan seçmeli sorular istatistiksel analizlerle değerlendirilirken, açık uçlu sorular içerik analizi yöntemiyle temalar halinde sınıflandırılmıştır. Gözlem verileri de benzer şekilde temalar halinde sınıflandırılarak, öğrencilerin ders içi katılımlarının, dil öğrenme stratejilerinin ve İngilizce dil bilgisinin etkilerinin değerlendirilmesi sağlanmıştır. Verilerin farklı kaynaklardan elde edilmesi, sonuçların daha güvenilir ve kapsamlı olmasını sağlamış, bu süreç veri transkripsiyonu ile desteklenmiştir.

Bu çalışmada, İngilizce bilen öğrencilerin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme sürecinde karşılaştıkları kolaylıklar ve zorlukları belirlemek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde, öğrenci deneyimlerini derinlemesine anlamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler, anketler ve gözlem teknikleri bir arada kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama süreci, hem öğrenci görüşlerine hem de derslerdeki gözlemlere dayanarak gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırma sorularına ilişkin bulgular ayrıntılı olarak ele alınmış ve analiz edilmiştir. İngilizce bilen öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerinde karşılaştıkları kolaylıklar, zorluklar ve bu süreçteki dil bilgisi ile stratejiler üzerindeki etkiler incelenmiştir.

İngilizce bilen öğrencilerin Türkçe öğrenirken yaşadıkları kolaylıklar, öğrenci görüşlerine dayalı olarak grafik 2'de sunulmaktadır.

Grafik 2: İngilizce Bilen Öğrencilerin Türkçe Öğrenirken Yaşadığı Kolaylıklar.

Tabloya göre, İngilizce bilen öğrencilerin Türkçe öğrenirken karşılaştıkları kolaylıklar farklı dil becerileri açısından değerlendirilmiştir. Kelime bilgisi konusunda, çoğu öğrenci bu alanda kolaylık yaşadığını ifade ederken, bazı öğrenciler zorlandıklarını belirtmiştir. Gramer konusunda ise, öğrencilerin büyük bir kısmı zorluk yaşadığını dile getirirken, yalnızca az sayıda öğrenci grameri anlamada rahat olduklarını bildirmiştir. Telaffuzda ise çoğu öğrenci zorlandığını belirtmiş, sadece birkaç öğrenci telaffuz konusunda kolaylık yaşamıştır. Türkçe kelimeleri öğrenirken İngilizceden tanıtık gelen kelimelerle karşılaşmış öğrencilerin sorulduğunda, öğrencilerin büyük bir kısmı "evet" derken, daha az sayıda öğrenci "hayır" cevabını vermiştir.

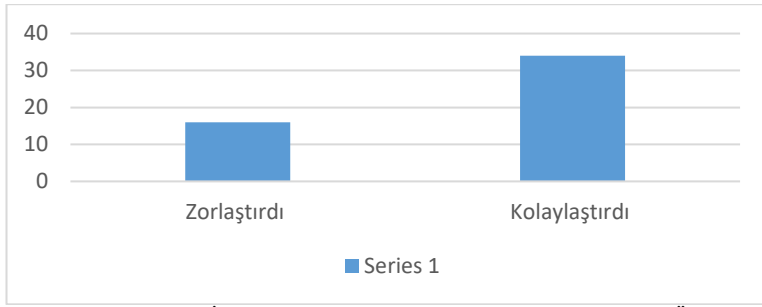
Bu sonuçlar, İngilizce bilen öğrencilerin Türkçe öğrenme süreçlerinde özellikle gramer ve telaffuz alanında zorluk yaşadıklarını, ancak kelime bilgisi konusunda daha rahat olduklarını göstermektedir. Ayrıca, İngilizce ve Türkçe arasındaki kelime benzerlikleri, öğrencilerin kelime öğreniminde yaşadıkları kolaylıkları açıklamaktadır.

Öğrenci görüşlerine bakıldığında, Ö14 şu yorumu yapmıştır: "Türkçedeki bazı kelimeler İngilizceye çok benziyor. Bu yüzden yeni kelimeleri öğrenmek benim için daha kolay oldu. Özellikle teknoloji ve bilim terimlerinde fazla zorlanmadım." Ö5 ise benzer şekilde kelime öğrenmenin kolay olduğunu ifade ederek, "Türkçeyi öğrenirken kelimeleri hatırlamak kolay oldu. İngilizcede de benzer kelimeler olduğu için çok zorlanmadım." demiştir.

Buna karşın, Ö22 gramer konusunda zorlandığını ifade ederek, "Türkçenin grameri benim için gerçekten zor. Cümle kurarken kelimelerin sırası farklı, bu da kafa karıştırıcı oluyor." şeklinde yorumda bulunmuştur. Benzer şekilde, Ö9 da gramerin zorluklarından bahsederek, "İngilizceyi çok iyi biliyorum ama Türkçenin grameri gerçekten zorlayıcı oluyor ve İngilizce gibi bir temelimiz olmadığı için bu zorluklarla karşılaşıyoruz." demiştir.

Son olarak, telaffuz zorluğuna dikkat çeken Ö17, "Türkçe konuşurken bazı sesleri çıkaramıyorum. Özellikle 'ğ' ve 'ı' harflerini telaffuz etmek gerçekten zor ve bazen Türkçe ile İngilizceyi de karıştırıyorum." şeklinde görüş belirtmiştir.

Öğrencilerin Türkçe ve İngilizce arasındaki benzerlikler ile farklılıkların öğrenme sürecine etkisi grafik 3'te verilmiştir.

Grafik 3: Türkçe ve İngilizce Arasındaki Benzerlik ve Farklılıkların Öğrenme Sürecine Etkisi.

Grafik 3'e göre, Türkçe ve İngilizce arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların öğrenme sürecine etkisi incelendiğinde, çoğu öğrencinin bu benzerliklerin Türkçe öğrenim sürecini kolaylaştırdığını belirttiği görülmektedir. Grafik, öğrencilerin büyük bir kısmının dil yapılarındaki benzerliklerin öğrenme sürecini kolaylaştırdığını, daha küçük bir grubun ise dil farklılıklarının öğrenme sürecini zorlaştırdığını ifade ettiğini göstermektedir.

Bu sonuçlar, İngilizce bilen öğrencilerin dil yapıları arasındaki benzerliklerden yararlanarak Türkçeyi daha kolay öğrendiklerini, ancak bazı dilsel farklılıkların öğrenciler için zorlayıcı olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrenci görüşleri de bu durumu destekler niteliktedir.

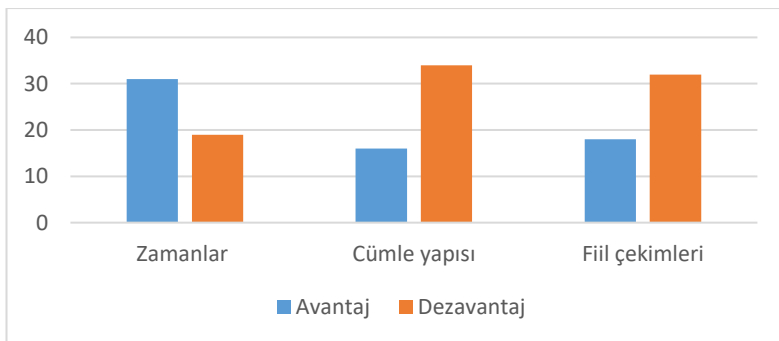
Örneğin, Ö14 şöyle demiştir: "İngilizce ve Türkçe arasında bazı kelimelerin ve kavramların benzer olması, kelime öğrenimimi gerçekten kolaylaştırdı. Özellikle günlük konuşmalarda birçok kelimeyi daha hızlı öğrendim." Benzer şekilde, Ö5 de bu durumu destekleyerek, "İngilizce ile Türkçe arasında benzerlikler bulmak öğrenme sürecinde beni motive etti. Ancak bazı dil kuralları çok farklı olduğu için zaman zaman zorlandım." şeklinde ifade etmiştir.

Diğer yandan, bazı öğrenciler gramer farklılıklarından kaynaklanan zorluklara dikkat çekmiştir. Ö7, "Bazı gramer kuralları çok farklı. Bu yüzden cümle kurarken hala zorlanıyorum. İngilizcede böyle karmaşık ek yapıları yok, bu yüzden alışmak zaman alıyor." derken, Ö19 de, "Kelime öğreniminde pek zorlanmadım çünkü İngilizce ve Türkçe arasında tanıdık kelimeler var. Ancak dil yapısı ve cümle sırası tamamen farklı olduğu için ilk başta kafam karıştı." diyerek benzer bir durumu vurgulamıştır.

Son olarak, Ö11 dil bilgisi yapıları arasındaki farklılara dikkat çekerek, "İngilizcede öğrendiğim dil bilgisi kuralları bazı noktalarda Türkçeyi anlamama yardımcı oldu. Ancak farklı yapılar beni zorladı, özellikle zaman ekleri çok karmaşık geldi." demiştir.

Bu görüşler, öğrencilerin Türkçe öğrenme sürecinde İngilizceden gelen dilsel benzerliklerin avantaj sağladığını, ancak dil yapı farklılıklarının bazı zorluklar doğurduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

İngilizce bilmenin Türkçe gramer yapılarının anlaşılmasındaki avantajları grafik 4'te verilmiştir.

Grafik 4: İngilizce Bilmenin Türkçe Gramer Yapılarının Anlaşılmasındaki Avantajları.

Tablo 4, İngilizce bilmenin Türkçe gramer yapılarındaki avantaj ve dezavantajlarını Zamanlar, Cümle Yapısı ve Fiil Çekimleri üzerinden ele almaktadır. Zamanlar alanındaki benzerlikler öğrenmeyi kolaylaştırırken, Cümle Yapısı ve Fiil Çekimleri gibi eklemeli yapı gerektiren konular zorluk yaratmaktadır.

Bu bağlamda, Ö1: "Zaman yapıları Türkçede İngilizceye çok benziyor. Şimdiki zaman ve geçmiş zaman gibi kavramları rahatça anlayabildim, bu yüzden zamanlarda zorlanmadım," diyerek zamanlar konusunda yaşanan avantajı vurgulamaktadır.

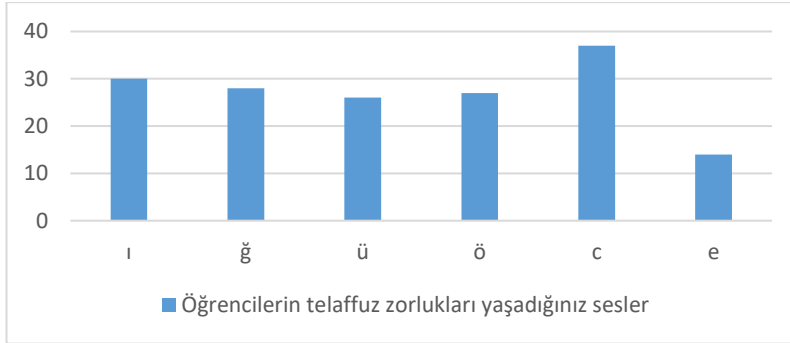
Ancak Ö2, Türkçedeki farklı cümle yapısı nedeniyle zorluk yaşadığını belirterek, "Türkçede cümle yapısı tamamen farklı. Fiilin en sonda olması beni zorladı. İngilizceye alışkın olduğum için cümle kurmakta zorlanıyorum," demektedir. Bu, cümle yapısının öğrenme sürecinde yarattığı dezavantajı ortaya koymaktadır.

Ö3 de fiil çekimlerinde yaşadığı zorlukları şu sözlerle dile getirmektedir: "Türkçede fiil çekimleri çok karmaşık. Her kişi ve zamir için farklı ekler kullanılıyor. Başlangıçta bu duruma alışmakta çok zorlandım." Bu durum, fiil çekimlerinin İngilizce bilenler için karmaşık olduğunu göstermektedir.

Buna karşın, Ö4 ise başlangıçta zorlanmasına rağmen Türkçedeki düzenli kurallar sayesinde bu zorluğun azaldığını ifade etmektedir: "Fiil çekimlerinde başta zorlandım ama Türkçedeki düzenli kurallar sayesinde zamanla alıştım ve fiil çekimlerini öğrenmek daha kolay hale geldi."

Bu görüşler, İngilizce bilmenin zamanlar konusunda avantaj sağlarken, cümle yapısı ve fiil çekimlerinde zorluklar yarattığını ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin telaffuz zorlukları yaşadığınız sesler grafik 6'da sunulmuştur.

Grafik 6: Öğrencilerin Telaffuz Zorlukları Yaşadığı Sesler.

Grafığe göre, öğrenciler Türkçedeki belirli seslerin telaffuzunda zorluk yaşamaktadır ve özellikle "ı", "ğ", "ü", ve "ö" sesleri öne çıkmaktadır. Dikkat çeken bir durum ise, bu öğrencilerin "c" sesinin telaffuzunda zorluk yaşamasıdır. Bunun sebebi de bu sesin her iki dilde farklı olmasıdır.

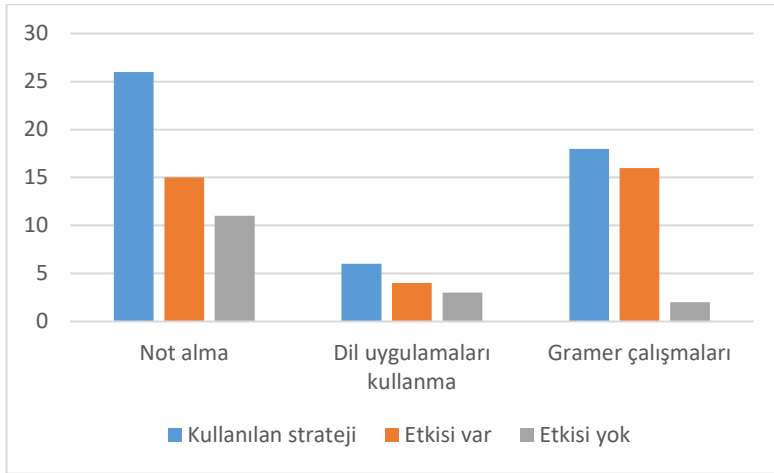
Öğrencilerin geri bildirimleri de bu durumu destekler niteliktedir. Ö14, "Türkçedeki 'ı' ve 'ğ' seslerini çıkarırken gerçekten çok zorlanıyorum. Özellikle 'ı' sesini doğru söyleyemiyorum. Aynı şekilde 'c' sesinde de sürekli İngilizce ile Türkçe arasında karıştırıyorum." ifadesiyle, birden fazla sesi telaffuz etmekte yaşadığı güçlükleri belirtmiştir. Benzer şekilde, Ö9 da "Bazen 'ö' ve 'ğ' seslerini karıştırıyorum. İkisini de doğru çıkaramıyorum ve bu yüzden konuşmamda hep bir duraksama oluyor." diyerek, birden fazla sesi aynı anda öğrenmenin zor olduğunu vurgulamıştır.

Öğrenciler, bazen birbirinden farklı seslerde zorlanabilirler. Örneğin, Ö22 şöyle demiştir: "Hem 'ü' hem de 'ı' seslerinde zorlanıyorum. İkisini de doğru telaffuz etmeye çalışıyorum ama sürekli hata yapıyorum." Bu durum, öğrencilerin Türkçedeki birden fazla sesi doğru telaffuz edemediklerini ve bu süreçte zaman zaman hata yaptıklarını göstermektedir.

Ö17 de aynı anda birden fazla sesle zorlandığını şu şekilde ifade etmiştir: "Birden fazla sesi doğru çıkaramıyorum. 'ı', 'ğ' ve 'ö' gibi sesleri söylemekte sürekli sorun yaşıyorum." Bu görüş, öğrencilerin aynı anda birçok farklı sesi öğrenme sürecinde yaşadıkları karmaşıklığı ve zorlukları yansıtmaktadır.

Sonuç olarak, öğrenci görüşleriyle birlikte değerlendirildiğinde, Türkçedeki bu belirli seslerin İngilizce konuşan öğrenciler için ciddi bir zorluk oluşturduğu ve aynı öğrencinin birden fazla sesi öğrenme sürecinde mücadele ettiği anlaşılmaktadır. Her öğrenci farklı seslerde zorlanabilirken, genel olarak "ı", "ğ", "ü", ve "ö" sesleri öğrencilere en fazla zorluk yaratan sesler arasında yer almaktadır.

Öğrencilerin İngilizce öğreniminde kullandıkları stratejiler ve bunların Türkçe öğrenme sürecine etkileri grafik 6'da sunulmuştur.

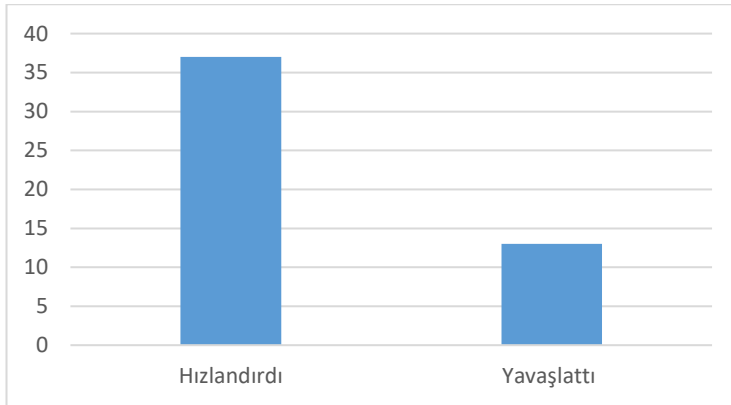

Grafik 6: Öğrencilerin Kullandıkları Stratejiler ve Türkçe Öğrenme Sürecine Etkileri.

Grafik 6, öğrencilerin İngilizce öğreniminde kullandıkları stratejilerin Türkçe öğrenme sürecine etkilerini göstermektedir. Not alma, en yaygın ve etkili strateji olup, öğrencilerin çoğu tarafından tercih edilmektedir. Dil uygulamaları, İngilizcede faydalı olsa da Türkçe öğreniminde daha az etkili bulunmuştur. Gramer çalışmaları ise dil kurallarını öğrenmede önemli bir yöntem olarak öne çıkmaktadır, ancak bazı öğrenciler bu stratejinin yeterince etkili olmadığını düşünmektedir. Sonuç olarak, not alma ve gramer çalışmaları her iki dilde de etkili görülürken, dil uygulamaları sınırlı bir etki göstermektedir.

Buna bağlı olarak, Ö1 şunu söylüyor: "Not almak hem İngilizce hem de Türkçe öğrenirken bana çok yardımcı oldu. Bilgileri düzenleyip pekiştirmek için gerçekten etkili bir yöntem." Ö2 ise benzer bir şekilde: "Düzenli olarak not aldığım da hem İngilizcede hem de Türkçede zor konuları daha kolay öğreniyorum. Tekrar etmek için harika bir strateji," diyor. Ö3: "Dil uygulamaları İngilizce öğrenirken çok işime yaradı, ama Türkçe için aynı etkiyi göremedim. Pratik yaparken zorlanıyorum," diyerek dil uygulamalarının Türkçede sınırlı etkisini vurguluyor. Son olarak, Ö4: "Gramer çalışmaları benim için her iki dilde de çok önemli. Kuralları anlamadan düzgün cümle kurmak imkansız bu yüzden gramer üzerinde çok duruyorum," şeklinde düşüncelerini dile getiriyor. Bu görüşler, öğrencilerin not alma ve gramer çalışmalarını etkili bulduklarını, ancak dil uygulamalarının Türkçede yeterince fayda sağlamadığını gösteriyor.

Öğrencilerin dil öğrenim süresi ve hızı grafik 7'de gösterilmiştir.

Grafik 7: Öğrencilerin Dil Öğrenim Süresi ve Hızı.

Grafik 7, öğrencilerin dil öğrenme sürecinde hızlanma veya yavaşlama yaşadıklarını iki ana kategori üzerinden göstermektedir. Çoğu öğrenci, kullandıkları stratejiler sayesinde dil öğrenme hızlarının arttığını belirtmiştir. Bu, öğrencilerin stratejilerle daha etkili ve hızlı öğrenme gerçekleştirdiğini göstermektedir.

Öğrencilerin dil öğrenme süreçlerine dair görüşleri, kullandıkları stratejilerin öğrenme hızını doğrudan etkilediğini göstermektedir. Ö1, "Düzenli çalışmak ve doğru stratejiler, özellikle gramer çalışmaları ve not alma, öğrenme sürecimi hızlandırdı," derken, Ö2 ise, "Gramer öğrenmek sürecimi yavaşlattı, ancak bu zorlukları aştıkça yavaş yavaş hız kazanıyorum," diyerek stratejilerin önemine dikkat çekmektedir. Ö3, "Dil uygulamaları kullanmak, pratik yapmamı sağladı ve sürecimi hızlandırdı ama Türkçede İngilizce kadar yok," derken, Ö4, "Türkçedeki bazı sesler öğrenme sürecimi yavaşlattı, fakat dizi izleyerek bu zorlukları aşmaya başladım," demektedir. Bu görüşler, stratejilerin öğrenme hızını artırabileceğini, ancak gramer ve ses zorluklarının zaman zaman süreci yavaşlatabildiğini göstermektedir.

SONUÇ

Araştırmanın bulguları, İngilizce bilen öğrencilerin Türkçe öğreniminde yaşadıkları zorlukları ve avantajları ortaya koymaktadır. Özellikle kelime öğrenimi konusunda, öğrencilerin İngilizce ve Türkçe arasında benzerlik gördükleri bazı sözcüklerin öğrenilmesinde hız kazandıkları gözlemlenmiştir. Örneğin, "otel", "tren", "telefon" gibi sözcükler her iki dilde de ortak kullanıldığı için öğrenciler bu tür sözcükleri kolaylıkla öğrenmektedir. Bu durum, kelime öğreniminde motivasyonu artırıcı bir etki yaratmaktadır.

Bununla birlikte, öğrencilerin gramer ve telaffuz alanlarında belirgin zorluklar yaşadığı saptanmıştır. Türkçenin eklemeli bir dil olması ve cümle yapılarının İngilizceden farklılık göstermesi, öğrencilerin dil bilgisi kurallarını kavramasını zorlaştırmaktadır. Ayrıca, Türkçeye özgü "ı", "ğ", "ü", "ö" gibi seslerin telaffuzunda yaşanan güçlükler, öğrencilerin konuşma becerilerini olumsuz etkileyebilmektedir.

Dil öğrenme stratejileri açısından ise öğrenciler, not alma ve gramer çalışmaları gibi yöntemlerin öğrenme süreçlerini hızlandırdığını belirtmiş, ancak dil uygulamaları ve pratik yapmanın etkisinin sınırlı olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durum, gramer ve telaffuz gibi konularda ek desteğe ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, İngilizce bilen öğrenciler Türkçe kelime öğreniminde avantaj sağlarken, gramer ve telaffuz konularında zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu bulgular, dil öğrenme süreçlerinde stratejik yaklaşımların önemini vurgulamakta ve gramer ile telaffuz alanlarında daha fazla destek sağlanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Öneriler

Bu araştırmanın bulgularına dayanarak, İngilizce bilen öğrencilerin Türkçe öğrenme sürecini daha etkili hale getirmek için şu önerilerde bulunulabilir:

Ek Gramer Desteği: Öğrencilerin Türkçenin cümle yapısı ve fiil çekimlerinde yaşadığı zorlukları aşmalarına yardımcı olmak için, gramer konularının daha açık ve detaylı bir şekilde işlenmesi gerekmektedir. Bozkaplan ve Karademirlidağ (2020), Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde gramerin önemini vurgulayarak, özellikle cümle yapıları ve dilbilgisel kuralların doğru ve anlaşılır bir şekilde öğretilmesinin gerekliliğine dikkat çekmektedir. Benzer şekilde, Durmuş (2020) de dilbilgisinin, dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dört temel dil becerisinin gelişiminde önemli bir rol oynadığını ifade etmektedir. Gramer konularının doğru bir şekilde öğrenilmesi ve uygulanması, dil becerilerinin daha etkin bir biçimde gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Telaffuz Eğitimi: Türkçeye özgü seslerin (örneğin "ı", "ğ", "ü", "ö") öğreniminde öğrencilerin yaşadığı zorluklar göz önünde bulundurularak, telaffuz çalışmaları yoğunlaştırılmalıdır. İngilizce ile Türkçede aynı seslere sahip harflerin farklılıkları alıştırmalarla belirtmeli. Bu süreç, teknoloji destekli uygulamalarla pekiştirilebilir. Şenyiğit ve Okur (2019) çalışmalarında, telaffuz eğitiminin A1 seviyesinden itibaren müfredata entegre edilmesi gerektiğini ve öğrencilerin doğru ses üretim becerilerini geliştirmeleri için dinleme ve tekrarlamaya etkinlikleriyle desteklenmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Dil Öğrenme Stratejileri: Öğrencilere, not alma, gramer çalışmaları ve diğer dil öğrenme stratejilerinin avantajları öğretilmeli ve dijital platformlarla pratik yapma fırsatları artırılmalıdır. Baysal (2019) dil öğrenme stratejilerinin, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerini daha hızlı ve etkili hale getirdiğini belirtmiştir. Oxford'un (1990) strateji sınıflandırmalarına atıf yaparak, bu stratejilerin öğrencilerin özerkliklerini artırarak dil öğrenme süreçlerini daha bilinçli ve başarılı bir şekilde yönetmelerine yardımcı olduğunu ifade etmiştir.

Kültürel Farkındalık: Türk kültürüne yönelik içerikler dil öğrenim sürecine entegre edilerek, öğrencilerin yalnızca dilbilgisel yapıları değil, aynı zamanda Türk toplumunun kültürel değerlerini ve sembolik anlamlarını öğrenmeleri sağlanmalıdır. Bu, öğrencilerin dil edinim süreçlerine daha derinlemesine katkı sağlayacaktır. Erdem ve Çelik (2024), kültürel farkındalığın artırılmasının dil öğrenimini zenginleştireceğini ve öğrencilerin Türk kültürünü daha iyi anlamalarına yardımcı olacağını belirtmişlerdir.

KAYNAKÇA

Abubakari, A. (2023). Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler ile İngilizce öğrenen Türk öğrencilerin motivasyon karşılaştırması [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü].

Akay, A., Bağlar, A., Uslu, A., & Sorgu, E. (2024). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde telaffuz eğitimi. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, 7(3), 201-212. <https://doi.org/10.59182/tudad.1448731>

Aktaş Baysal, E. (2019). Dil öğrenme stratejileri nasıl öğretilmeli? Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi, 2(2), 72-98.

- Alymıdın Kyzy, J. (2021). Kültürlerarası yeterlilik edinimi: Türkçe öğrenen öğrencilerin iltifat yanıtları örneğinde. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 1(1), 11-14.
- Aytekin, H., & Tolar, E. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerde karşılaşılan yazım yanlışlarının ses açısından incelenmesi (OMÜ TÖMER örneği). *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 26(2), 477-490.
- Baz Bolluk, D., & Bağcı, H. (2020). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin kullandıkları dil öğrenme stratejileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 448-463. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.705769>
- Bozkaplan, Ş. A., & Karademirlidağ, Y. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin farklı yaş gruplarında modellenmesi. *Turkophone*, 3(1), 15-22.
- Bulut, S. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sertifika programının kursiyerlerin gözünden değerlendirilmesi. *Journal of Language Education and Research*, 6(2), 376-392. <https://doi.org/10.31464/jlere.678037>
- Çalışkan, E. (2023). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin sesletim kaygı düzeyleri. *Mavi Atlas*, 11(2), 476-488. <https://doi.org/10.18795/gumusmaviatlas.1367553>
- Çalışır Zenci, S. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *Muhafazakar Düşünce Dergisi*, 10(38), 211-218.
- Derman, S. (2010). Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye Türkçesi öğreniminde karşılaştıkları sorunlar. *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 29(29), 227-247.
- Durmuş, S. (2020). Yabancı dil olarak Rusça öğretiminde dilbilgisi öğretimi ve dilbilgisel oyunlar. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Uluslararası Filoloji ve Çeviribilim Dergisi*, 2(2), 171-198.
- Erdem, D., & Çelik, H. (2024). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür taşıyıcıları: Renkler. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 9(1), 1-37.
- Ermağan, E. (2021). II. Dünya Savaşı esnasında Amerikan askerlerine Türkçe öğretmek için yazılan "Turkish: A Guide To The Spoken Language" adlı kitabın dil öğretimi açısından değerlendirilmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö9), 43-55. <https://doi.org/10.29000/rumelide.983856>
- İşcan, A. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sorunlarına ilişkin bir değerlendirme. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 5(1), 119-138.
- Kuram, K., & Kocabaş, A. (2022). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dilbilgisinin sunumu: Yeni İstanbul C1 örneği. *Çeşm-i Cihan: Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 33-46. <https://doi.org/10.30804/cesmicihan.1128808>
- Mete, F. (2012). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimine ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Dede Korkut Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 102-125.
- Şenyiğit, Y., & Okur, A. (2019). Yabancılar Türkçe öğretiminde konuşma becerisi ve telaffuz eğitimi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 52, 519-549.
- Temizyürek, F., Başar, U., & Boylu, E. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen İranlılara birden fazla (çok) çatılı fiillerin öğretiminde karşılaşılan sorunlar. *TÜRÜK Uluslararası Dil Edebiyat ve Halk Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 1(7), 203-219.
- Yağmur, Ş. K. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin motivasyon durumları. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(3), 1628-1639. <https://doi.org/10.33437/ksusbd.1001250>
- Yıldız, M. (2016). Contrastive analysis of Turkish and English in Turkish EFL learners' spoken discourse. *International Journal of English Studies*, 16(1), 57-74. <https://doi.org/10.6018/ijes/2016/1>
- Zeyrek, S. (2020). Dil-kültür ilişkisi doğrultusunda yabancı dil öğretimi. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 3(2), 165-186.